

ACC. NR M. 12605:1-4.

Landskap: *Skåne* ..... Upptecknare: *Herman Nilsson, Hässelholm*
Härad: *V. Gäringe* ..... Berättare: *se upptecknarens berättelse!*
Socken: *Stoby* ..... Berättarens yrke: .....
Uppteckningsår: *1953* ..... Född år ..... i .....

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Fängelseledning. s. 1-4

Lu F 91.

Folklivs arkivet Lund.

Luf 91.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUNDSingledning:

År alla familjefester som firades i Gänge var bröllopet den viktigaste. Jnda fram under mediet av senaste gångna århundradet kunde säcka en hel vecka som bröllopet varade.

Det hörde till en regel att bröllopet skulle hållas i brudens gård. Bienes föräldrar hade att bestämma det hela.

Präst och församling hade att säga för att allt gavs en kristlig prägel, vilket inte hindrade att man efteråt samlade sig vid tolldybordet och långpiporna, där de äldre kvinnorna förbeva tiden med att röka och dricka och språka. Men vid matbordet innan maten innyndigades, med kallade prästen välsignelse över de rika hävorna, som tillhörde ett gillesbord vid en så stor tillställning som ett bröllop, i ett välbärgat bondhem i Gänge i Gängen tid. Efter maten kom dansen. Duetmännen togo sina fioler. Man svängde om med varandra i polka, mazurka och vals. Och parlåtjen, där ville även de äldre vara med, och de gamle gubbar och gummor där deltaga.

Luf. 91.

1

Med bruden skulle alla dansa. Fram på smätimman hade man att dansa beron av henne, vilket skedde under stort skämt och glam. Gång efter annan sökte väl brud och brudgum, att smyga sig ut ur den upplappna fasetten för att komma oösedda in i brudkammaren. Men så kom brudtänor med ljus, och masschatkar med, och så var där alltid en medel-
 äldre man, som var läsekunnig i ordet, och en man var som vald att leda bruden till brudsängen, brudtänorna stödelade brudparet under avklämningen, den tiden var seden, bruden med den vita brudkinnet, firt arbetas med hälsorn, ikring den släta, och med gride stenen fått glans på brua särken, - som såväl på broggemans skjortan, och på den hade nog bruden gjort sitt bästa i både sömmad och utstyset för bruden skulle sy "broggemans skjortan" och så tog abten in och den man som var uttagen tog bruden i handen och ledde den till sängen och brudgummen tog sig själv i sängen. Sedan kom den äldre läsekunnige mannen, och läste ordet från böckernas bok:

Så lydande: Herren Lebraot därigenom tilldelar sin elysa
nåd, lycka och välsignelse åt alla dem, som trosligen hos honom
därem bedja. Han gav icke allenast Helam hustrum utan och sin
välsignelse: "våren till och försöken eder, ~~och~~ ~~äro~~ äro uppfylla
jorden". Så gör han och i dag. Herrens välsignade ord havet
än i dag sin kraft. Försöken eder, säger Herren; det sker
genom livsfrukt. Våren till i hälsa och välmåga i lust och
nöd, i gods och ägodelar, ja i allt som endast äkten skap
färdiga kom. Därför bjuder jag och de här församlade
hedervärda gäster att vara vårt värde brudepar till sitt
hus följaktiga, deras bröllopsakt att helsa och med sina
förböner välsigna!

Den som uppläste detta var en person som var i varje by,
han läste över tik, folkhumora kallade denne person
"vekasta prest" och den som ledde bruden till Söngers
kallades "lojje Svem" lojja = leda, "svem" en man
eller yngling. Men ~~det~~ ibland inträffade, att brudeparet
3) Smög sig ut ur den uppslupna presten. Och stultigen

ACC. N:R M. 12605: 4.

märkte man dock att de försvarmit. Att söka dem i brudkammaren
var kortlös, ty där var dörren ohjälpligt stängd. Men ingdomen
soade sig ännu en god stund. Icke sällan bäddade man
"Systrensäng" på golvet. Vid ett större bröllop var hela byn
en gästgivaregård, både i fråga om husrum och stallerum. Under
senare tid, sedan man allmänt ^{besökte} köra till brällan med följde
också "häststrängar", för vilka man måste hålla ett särskilt
bosel antingen i bråk eller eller strängkammare.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

H.

4)